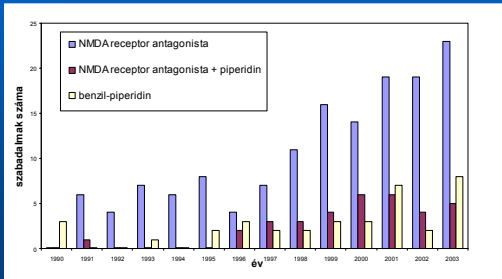

Benzilpiperidinek

Szelektív NMDA receptor antagonisták építőelemei, központi idegrendszerre ható szerek.
Kezelhető betegségek pl.: Parkinson kór, Alzheimer kór, migrénes tünetek, agyi isémia, pszichózis, glaukóma, Huntington kór stb.

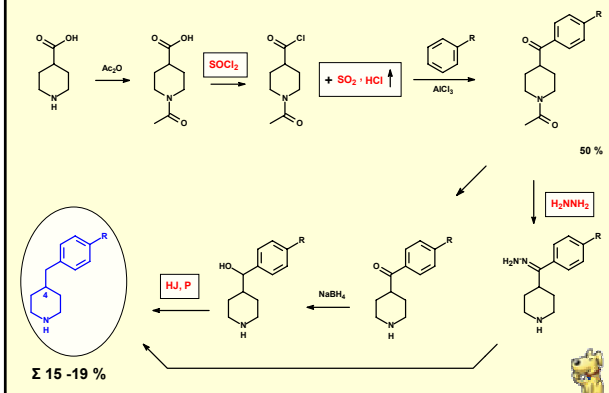

Benzilpiperidinek szintézise

1.

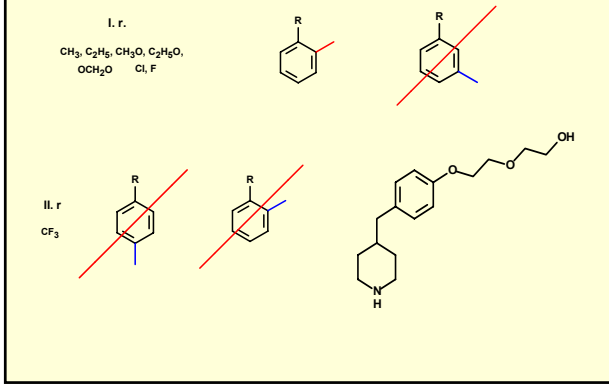

Benzilpiperidinek szintézise 2

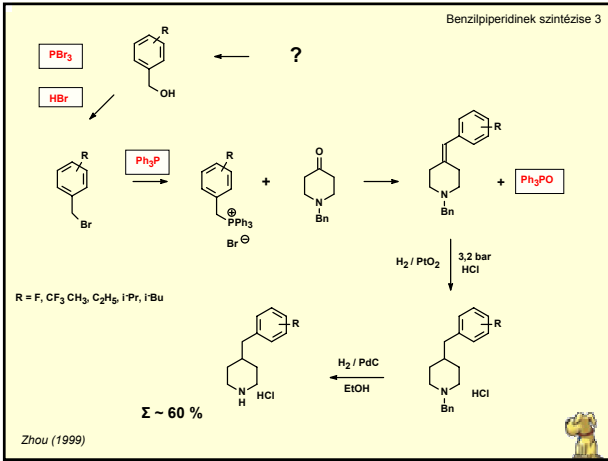

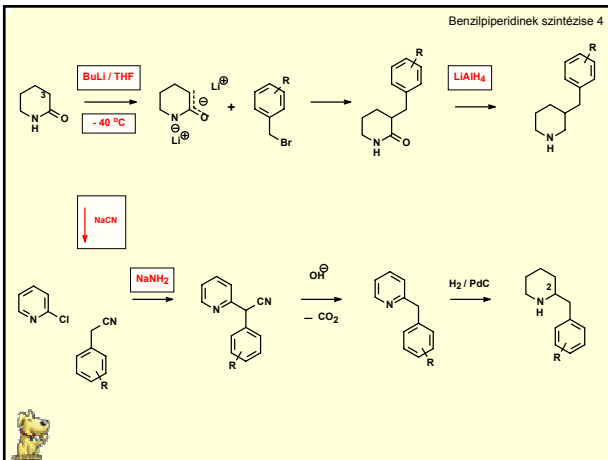

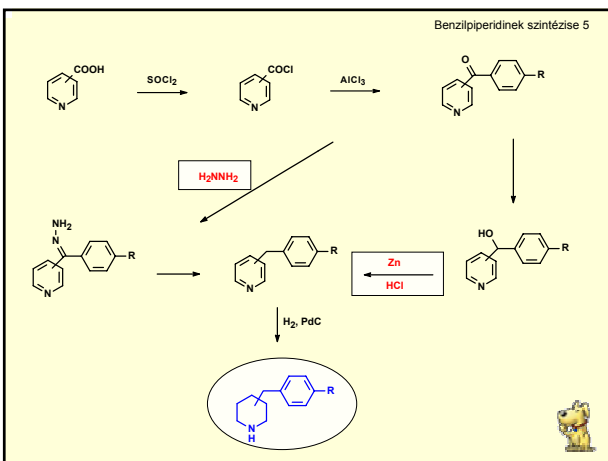

Irodalmi megoldások jellemzése

Általános **hátrányok**:

- Soklépéses szintézisek – **alacsony termelés**
- Jelentős mennyiségű környezetre **káros melléktermék**
- **Nem általánosítható** megoldások (sok esetben)
- **Különleges (drága) / veszélyes reagensek és körülmények**

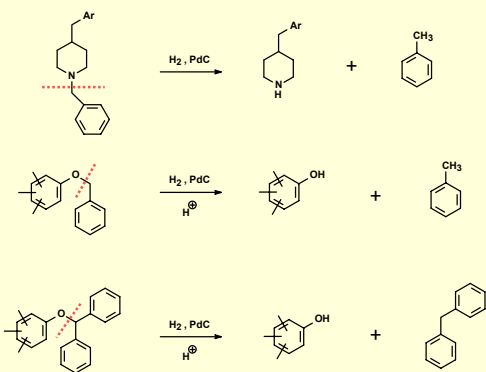

Benzil védőcsoport eltávolítása katalitikus hidrogénezéssel

Benzilpiperidinek szintézise 7

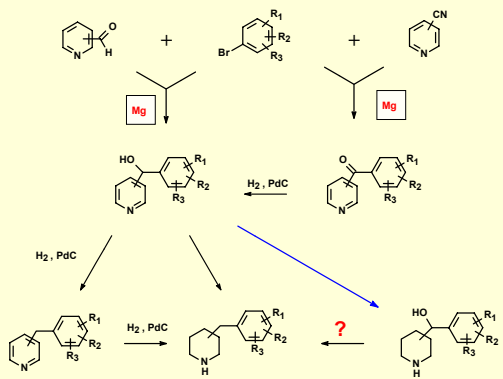

Benzilpiperidinek szintézise 8

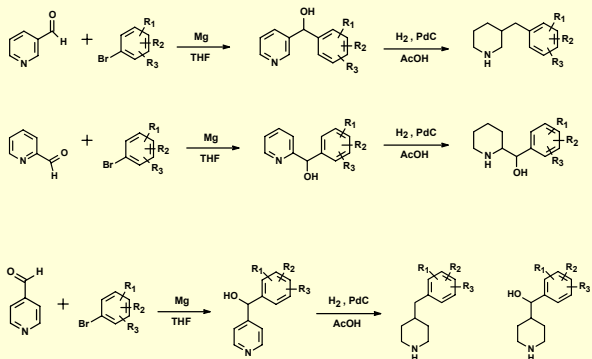

Benzilpiperidinek szintézise 9

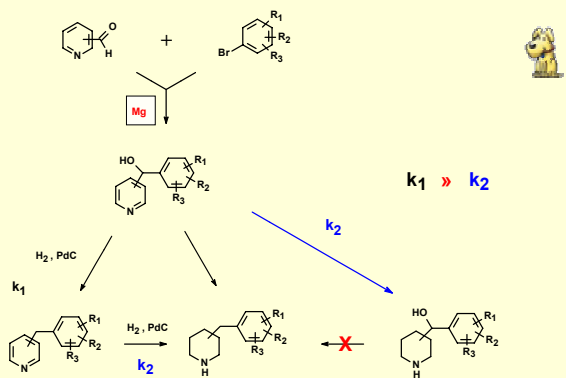

Benzilpiperidinek szintézise 10

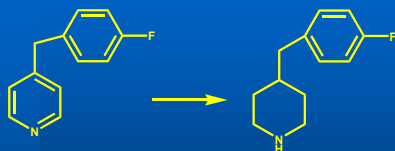

Kinetikai vizsgálatok:

- > Oldószer hatása
- > Hőmérséklet hatása
- > Katalitikusan aktív fém hatása
- > Katalizátor mennyiségének hatása

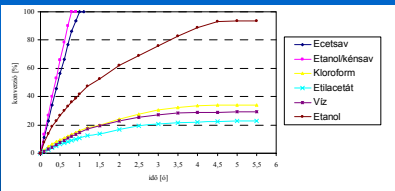

Az oldószer hatása a gyűrűtelítésre

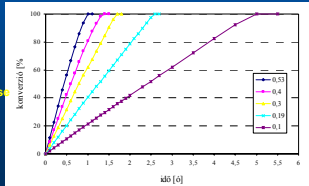

Gyors telítés: savas közegben

A katalizátor mennyiségének hatása a gyűrűtelítés sebességére

A 4-(4-F-benzil)piridin származék hidrogénezése Pd/C jelenlétében, különböző katalizátor/szubsztrátum arányok mellett

Kedvező: 30 % (Pd 3 %) Montecatini

A katalitikusan aktív fémek hatása

No.	Katalizátor típusa	Reakcióidő (ó)	Konverzió (%)	v_0 (ml H ₂ ·g _{em} ⁻¹ ·min ⁻¹)
1	10% Pd/C (Montecatini)	1,0	100	150
2	5% Ru/C	3,0	6	4
3	5% Rh/C	1,0 1,3	82 100	204
4	5% Pt/C	1,0 1,7	58 100	134
5	10% Pd/C (Sclcat)	1,0 1,2	84 100	106

* Körülmények: 1,87 g (0,01 mol) szubsztrátum, 1,0 g katalizátor, 60 °C, 1 bar, 100 ml ecetsav.

A hőmérséklet hatása

No.	Hőmérséklet (°C)	A teljes konverzió eléréséhez szükséges idő (ó)	v_0 (ml H ₂ ·g _{em} ⁻¹ ·min ⁻¹)
1	70	0,7	225
2	60	1,0	150
3	50	1,5	100
4	40	3,0	52
5	30	4,5	28

Körülmények: 1,87 g (0,01 mol) szubsztrátum, 1,0 g 10% Pd/C katalizátor, 1 bar, 100 ml ecetsav.

Hőmérséklet 70 °C-ról 30 °C-ra – reakciósebesség 1/8-ra csökken

1. lépés: alacsony hőmérsékleten dehidroxilálás (lassú a piridin gyűrű telítése)
2. lépés: magasabb hőmérsékleten – gyors telítés

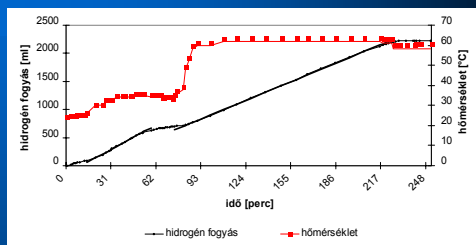

Hidrogénezés ecetsavban léghőri nyomáson

Két szakasz: dehidroxilálás (RT)
gyűrűtelítés

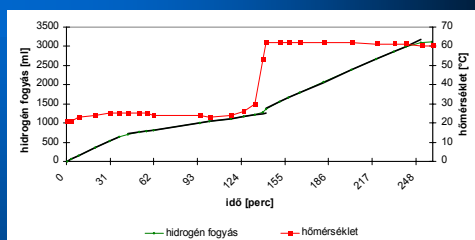

Karbonil származék hidrogenezése léghőri nyomáson ecetsavban

3 szakasz:

- Karbonilcsoport redukciója alkoholá
- Az OH-csoport hidrogenolízise
- A pirdingyűrű telítése

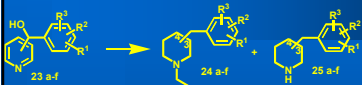

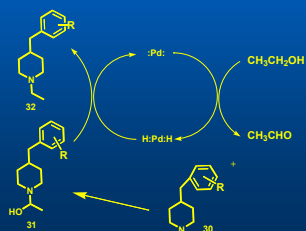

Mellékreakció általánosíthatósága,

feltételezett mechanizmusa

23	Benzilcsoport helyzete	R ¹	R ²	R ³	24 a-f mennyisége %
a	3	3-CH ₃	H	H	17
b	4	3-CH ₃	4-CH ₃ O	5-CH ₃	34
c	3	4-CH ₃ O	H	H	24
d	4	3-CF ₃	H	H	10
e	4	4-CH ₃ O	3-F	H	26
f	4	3-CH ₃ O	4-CH ₃ O	H	29

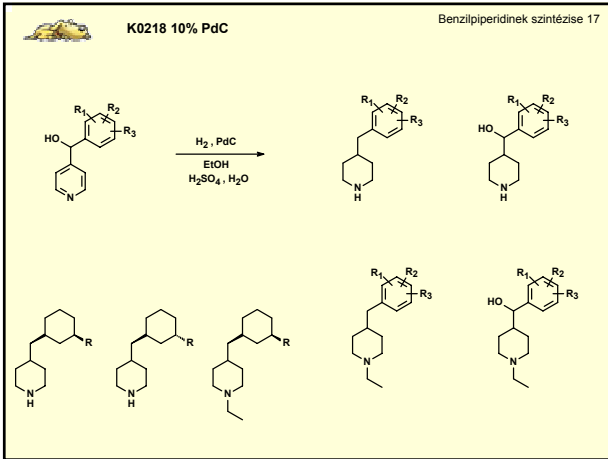

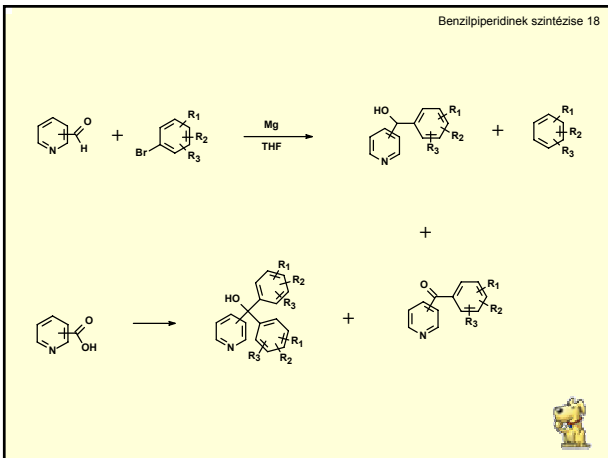

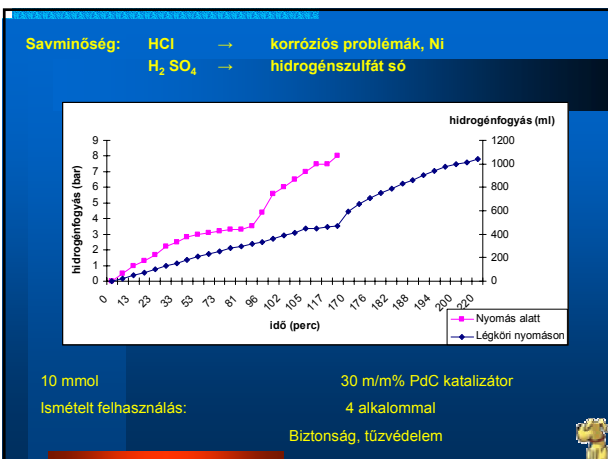

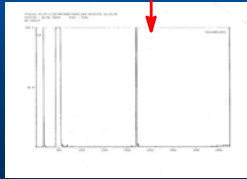
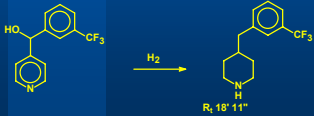
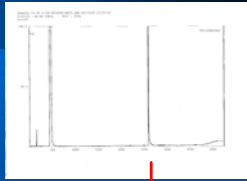
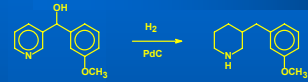

Keresszennyezés vizsgálata

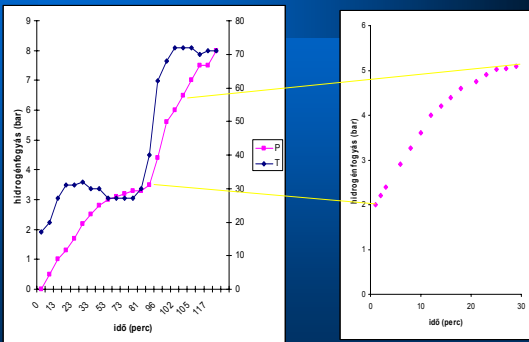

Ipari megvalósíthatóság (koncentráció növelese, 6x)

A redukciót 5-14 bar nyomástartományban végeztük

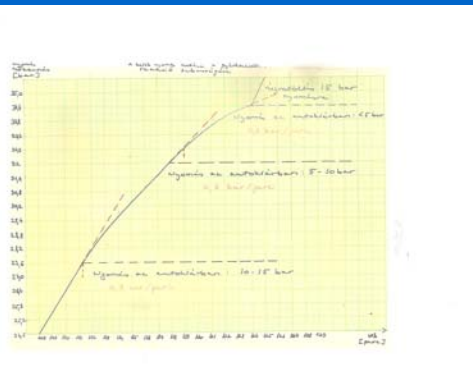

Izobár munkakörülmények

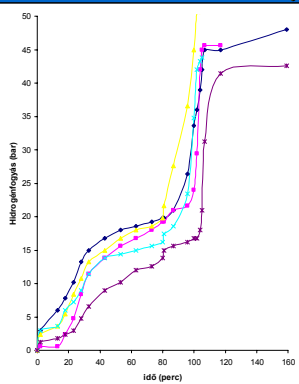

Méretnövelési eredmények

50 g-os méret
850 ml-es autokláv
Katalizátor
újrafelhasználása: 8 X
változatlan aktivitással

Kémiai optimum
Gazdaságossági optimum

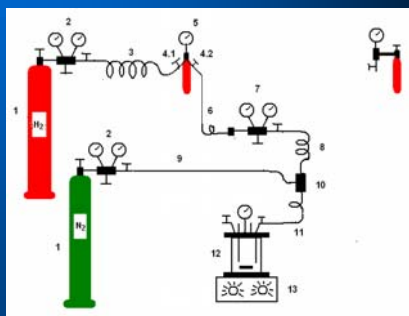

A biztonságos hidrogénezés eszközei

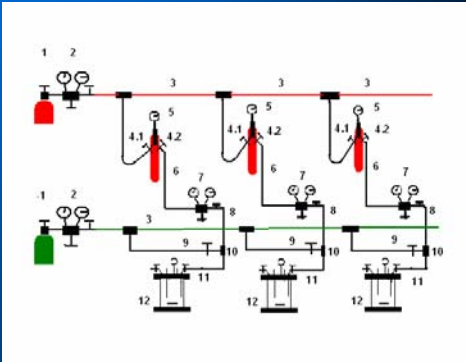

Sorolt hidrogénezés

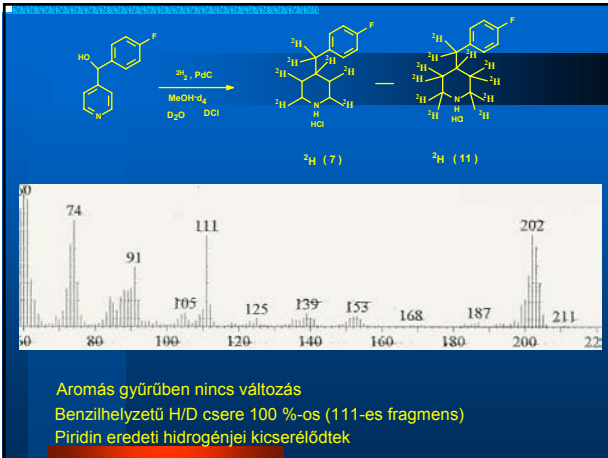

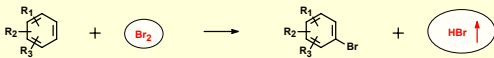

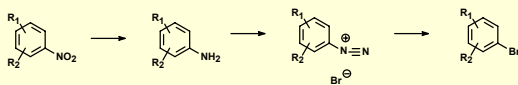
Arilbromidok előállítása

Benzilpiperidinek szintézise 28

1. Aromás vegyületek közvetlen brómozása

2. Nitrovegyületek redukciója, halogéncsere

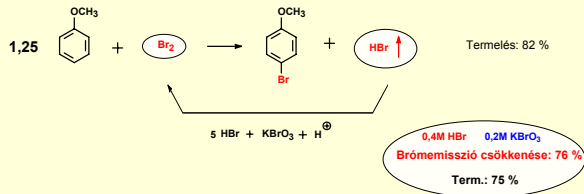

1.1. Aromás vegyületek közvetlen brómozása

Benzilpiperidinek szintézise 29

Oldószer: halogénezett szénhidrogének, metilciklohexán
Sav: ecetsav

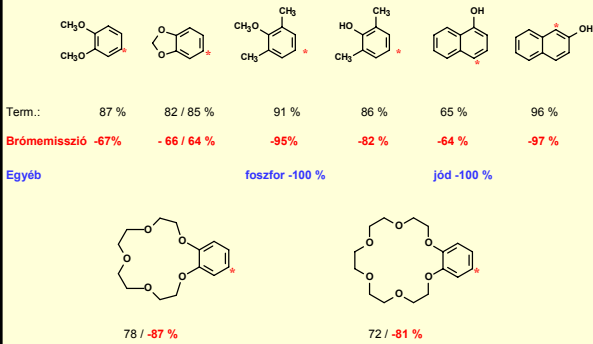

1.2. Aromás vegyületek közvetlen brómozása

Benzilpiperidinek szintézise 30

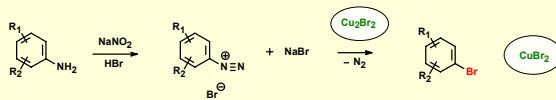

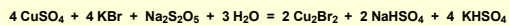
2.1. Nitrovegyületek redukciója, halogéncsere

Benzilpiperidinek szintézise 31

- Vizes fázissal távozók:
1. az összes rézvegyület
  2. nátriumbromid (1 ekvivalens)
  3. hidrogénbromid (1 ekvivalens)

Réz(II)bromid előállítása

Termelés inert atmoszférában: ~ 80- 84 %

Veszteség: ~16-20 % réz(I, II)só, nátriumpiroszulfit (vízben oldva nátriumhidrogénszulfit)

2.2. Nitrovegyületek redukciója, halogéncseré

Benzilpiperidinek szintézise 32

A vizes fázisok tartalma diazotálás után

Hozzáadandó

1. Réz(II) ion 0,25 ekv.	NaBr 1,0 ekv.	HBr 1,0 ekv.	HBr 2,0 ekv.
2. Réz(II) ion 0,25 ekv.	NaBr 2,0 ekv.	HBr 1,0 ekv.	Kénsav 1,0 ekv.
3. Réz(II) ion 0,25 ekv.	NaBr 1,0 ekv.	HBr 1,0 ekv.	HBr 2,0 ekv.
4. Réz(II) ion 0,25 ekv.	NaBr 2,0 ekv.	HBr 1,0 ekv.	Kénsav 1,0 ekv.
5. Réz(II) ion 0,25 ekv.	NaBr 1,0 ekv.	HBr 1,0 ekv.	-----

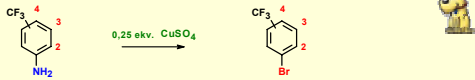

2.3. Nitrovegyületek redukciója, halogéncseré

Benzilpiperidinek szintézise 33

Termelékek

	I.	II.	III.	IV.	V.	Összes
2-Br	91	88	92	90	92	91 %
3-Br	89	91	88	92	91	90 %
4-Br	92	90	91	89	92	91 %

Benzilpiperidinek szintézise 34

Miért?
Mi célból?

Kétkedj!

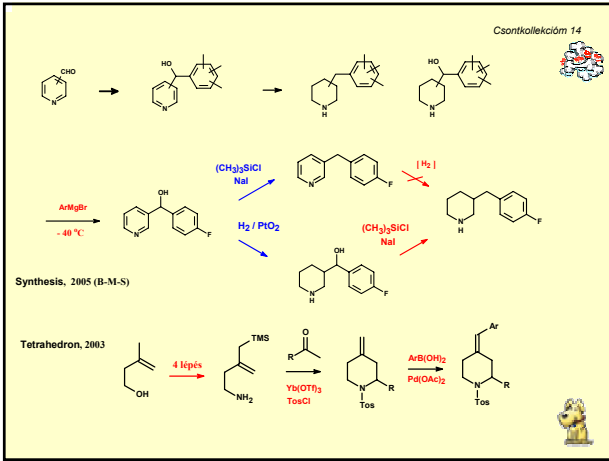

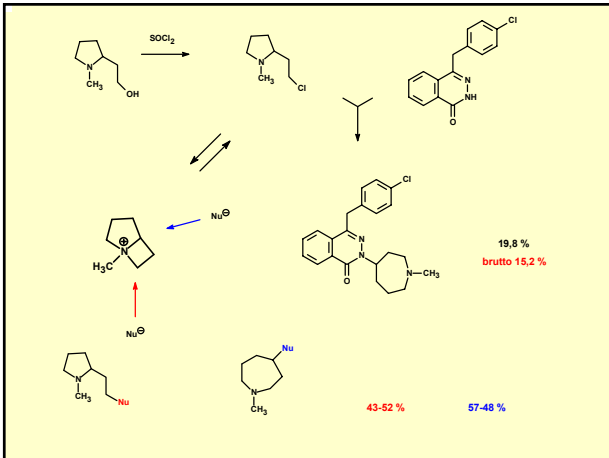

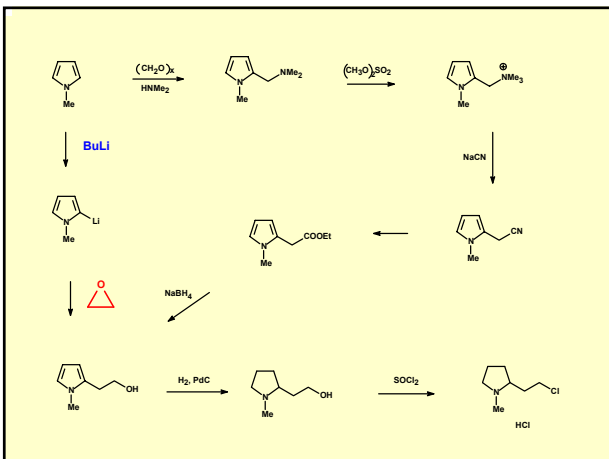

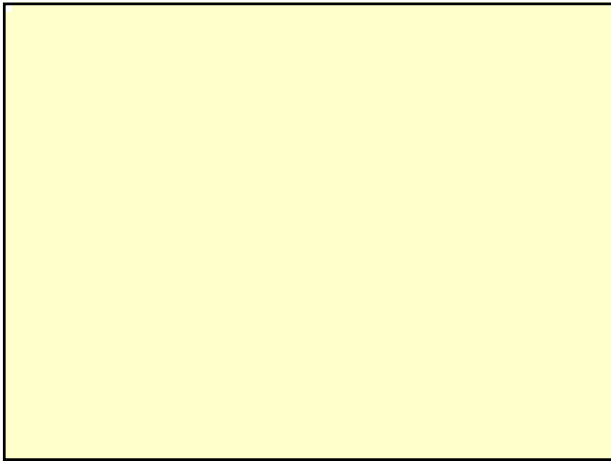

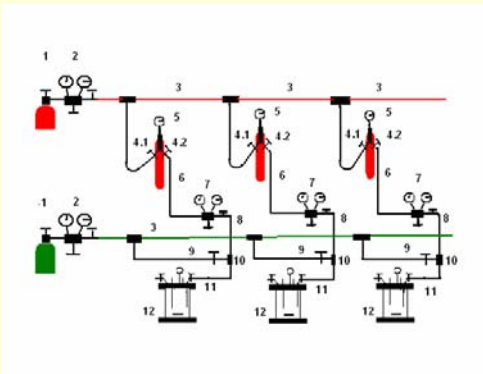

Sorolt hidrogénezés

Benzilpiperidinek szintézise 18
